

стта на дадена връзка, ако сме в състояние да представим за нея един наистина адекватен модел. Разбира се, най-добре бихме решили тази задача, ако успеем да намерим и обосноваем не само абстрактно-теоретичния модел, но и неговия практико-приложен израз. Това ще позволи не само да се описва и обяснява интересувашата ни връзка, но и да се измерват конкретните количествени съотношения, които се пораждат при нейното функциониране в практиката. За икономиста е важно да знае, че между производителността на труда и себестойността на продукцията съществува закономерна връзка и че измененията между двете се извършват в определена посока — примерно на нарастване на производителността се очаква закономерно снижаване на себестойността. Това обаче съвсем не е достатъчно. Необходимо е заедно с общотеоретичния модел да се конструират и верифицират в практиката такива конкретни модели (един или повече), които да станат инструмент в ръцете на изследователя. Напълно оправдан е нашият стремеж да се опознаят закономерностите, на които се подчинява дадената връзка, и то до такава степен, че да бъдем в състояние да кажем: като се изменя даденият фактор с определен брой единици, какво изменение може да се очаква, че ще настъпи в следствието? Например като се увеличава инфлацията с 20 %, как това се отразява върху жизненото равнище на трудещите се или върху развитието на производството, диспропорциите между търсенето и предлагането и т. н. Там където успеем да постигнем такава висока степен на познанието на връзките, там ние сме се доближили твърде много до идеала на науката. Защото да се свържат явленията и техните елементи в закони, да се създадат за тях адекватни логически и математически модели — това е една от заветните мечти на науката.

● Важен момент при осветляването и решаването на тази сложна задача е подходът при моделирането на връзките (зависимостите, взаимодействията и другите типове връзки) в социално-икономическата действителност. Задачата за моделирането на връзките също възниква в два случая: 1) когато интересът е насочен към развитие на теорията и познанието в дадената област ; 2) когато се занимаваме с конкретни проблеми на социалната практика. Самият характер на изследователските задачи предопределя и специфичните изисквания към методологическите постановки на анализа в двата случая. Както изтъква В. Цонев<sup>1</sup>, по един начин се третира емпиричният материал (статистическите данни), когато се решават задачите по

---

<sup>1</sup> Цонев, В., Предварителното моделиране на обекта на емпиричните изследвания, сп. „Социологически проблеми“, 1984, кн. 1.